

Távolságon innen, hatékonyságon túl

A távkihallgatás jogi és gyakorlati mérlege a büntetőeljárásban

Distance from Here, Beyond Efficiency

The Legal and Practical Balance of Remote Interrogation in Criminal Proceedings

KOSZTRUB Adrienn,¹ VÁRI Vince² 

Bevezetés: A távkihallgatás jogszabályi keretei a 2017. évi XC. törvény, a 12/2018. (VI. 12.) IM rendelet és a 2021–2023-as módosítások nyomán kiforrottak, és a rendőrségi gyakorlatban gyorsan terjedtek. Kevésbé tisztázott azonban, hogy a hatékonysági nyereségek miként viszonyulnak a krimináltaktikai minőséghez és az eljárási garanciákhoz, különösen az első kihallgatások és szembesítések terén. A tanulmány ezt az egyensúlyt vizsgálja, és empirikus adatokkal járul hozzá a szakmai vitához.

Célkitűzések: A tanulmány célja a távkihallgatás jogi és gyakorlati mérlegének bemutatása: az alkalmazás volumenének és mintázatainak feltárása, a garanciális és krimináltaktikai korlátok azonosítása, valamint a célzott, eset-alapú alkalmazás feltételeinek meghatározása.

Módszertan: A kutatás normatív elemzést alkalmaz a vonatkozó szabályozásról (2017. évi XC. törvény; 12/2018. IM rendelet; 2021–2023-as módosítások – egyszerűsített telekommunikáció, védői jelenlét), és empirikus alapra épít: az ORFK által közérdekű adatigénylésre szolgáltatott 2019–2024 közötti statisztikákra, két félig strukturált interjúra és egy 208 fős kérdőíves felmérésre. Az elemzés kiterjedt az esetszámok időbeli alakulására, az egyszerűsített telekommunikáció alkalmazási arányaira, valamint a területi koncentrációkra,

¹ R. százados, főnyomozó, Budapesti Rendőr-főkapitányság Bűnügyi Főosztály Bűnüldözési Osztály.

² R. alezredes, PhD, egyetemi docens, Nemzeti Közsolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Büntető-eljárásjogi Tanszék; e-mail: vari.vince@uni-nke.hu

különös tekintettel a BRFK és a Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK körzetére. A kvalitatív források a krimináltaktikai érvényesülés és a védelemhez való jog gyakorlati megvalósulásának finomabb dimenzióit tették vizsgálhatóvá.

Eredmények: A távmeghallgatások száma 2019 és 2024 között meredeken emelkedett (2019: 1783; 2024. október 31-ig: 23 591), miközben 2020–2024 között 14 605 esetben alkalmazták az egyszerűsített telekommunikációt, különösen a BRFK és a Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK területén. A növekedés kezdetben a pandémia nyomán gyorsult fel, de az eszköz a költség- és időhatékonysági, valamint tanú- és fogvatartott-védelmi előnyei miatt tartósan beépült a rendőrségi gyakorlatba. Ugyanakkor a válaszadók 79%-a szerint a krimináltaktikai elvek – így a pszichikai kontaktus és a nonverbális jelek értelmezése – távközlési környezetben nem azonos hatékonysággal érvényesíthetők, ami különösen az első kihallgatásoknál és a szembesítésnél jelent érdemi korlátot. A védelemhez való jog biztosítása általában megoldott a külön, ellenőrzés nélküli védő-terhelt kommunikációs csatornák révén, ám a technikai és intézeti körülmények időnként bizalmi aggályokat keltenek. A bevezetést és rutinszerű alkalmazást az adminisztratív többletterhek, a szervezési és IT-folyamatok bonyolultsága, valamint a gyakorlati oktatás hiányosságai nehezítik; ezzel párhuzamosan a hibajegyek száma a rendszer terhelésének növekedésével arányosan emelkedett. Összességében a mintázatok a hatékonysági előnyök és a garanciális, illetve krimináltaktikai kockázatok együttélését mutatják, ami differenciált, esetalapú alkalmazást indokol.

Konklúzió: Elsődleges tanulság, hogy a telekommunikációs eszközök mérhetően növelik a büntetőeljárás hatékonyságát, de csak olyan keretek között, amelyek nem rontják a tisztességes eljárás és a bizonyítási minőség szintjét. További megállapítás a „hibrid valóság” szükségessége: célzott, esetalapú alkalmazás világos jogszabályi kritériumokkal, a védő-terhelt titkos kommunikációját erősebben garantáló technikai megoldásokkal és gyakorlatorientált képzésekkel. Perspektívaként javasolt standardizált minőségi mutatók kidolgozása a távkihallgatások értékelésére, valamint az első kihallgatások és szembesítések külön vizsgálata

Kulcsszavak: távkihallgatás, egyszerűsített telekommunikáció, büntetőeljárás, telekommunikációs eszközök, védői jelenlét

Introduction: The legal framework for remote interrogation has matured following Act XC of 2017, Decree 12/2018 (VI. 12.) IM, and the amendments of 2021–2023, and has been rapidly adopted in police practice. However, it is less clear how efficiency gains relate to the quality of criminal tactics and procedural guarantees, particularly in the context of initial interrogations and confrontations. The study examines this balance and contributes empirical data to the professional debate.

Objectives: This study aims to present the legal and practical balance of remote interrogation, exploring the volume and patterns of application,

identifying the limitations on guarantee and criminal tactics, and determining the conditions for targeted, case-based application.

Methodology: The research uses a normative analysis of the relevant regulations (Act XC of 2017; Decree 12/2018 of the Minister of Justice; amendments of 2021/2023 – simplified telecommunications, presence of a defence attorney) and builds on an empirical basis: statistics from 2019–2024 provided by the ORFK in response to a public interest data request, two semi-structured interviews and a questionnaire survey of 208 people. The analysis covered the development of case numbers over time, the application rates of simplified telecommunications, and territorial concentrations, with particular attention to the BRFK and the Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK districts. Qualitative sources enabled the examination of finer dimensions of criminal tactical enforcement and the practical implementation of the right to defence.

Results: The number of remote interrogations increased sharply between 2019 and 2024 (2019: 1,783; by 31 October 2024: 23,591), while simplified telecommunications were used in 14,605 cases between 2020 and 2024, especially in the BRFK and Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK areas. The increase initially accelerated due to the pandemic. Still, the tool has been permanently integrated into police practice due to its cost- and time-efficiency, as well as the benefits it provides for witness and prisoner protection. At the same time, 79% of respondents believe that criminal tactics principles – such as psychic contact and the interpretation of nonverbal signals – cannot be applied with the same efficiency in a telecommunications environment, which poses a significant limitation, especially during initial interrogations and confrontations. The right to defence is generally ensured through separate, unmonitored defence-charged communication channels; however, technical and institutional circumstances sometimes raise concerns about trust. The introduction and routine application are hindered by the additional administrative burden, the complexity of organisational and IT processes, and the shortcomings of practical training; in parallel, the number of error codes has increased proportionally with the system's load. Overall, the patterns reveal the coexistence of efficiency benefits, warranty, and criminal tactical risks, which justifies a differentiated, case-based application.

Conclusion: The primary lesson is that telecommunication tools measurably increase the efficiency of criminal proceedings, but only within a framework that does not impair the level of fair procedure and the quality of evidence. Another finding is the need for a "hybrid reality": targeted, case-based application with clear legal criteria, technical solutions that more strongly guarantee confidential communication between the defence attorney and the defendant, and practice-oriented training. As a perspective, the development of standardised quality indicators for evaluating remote interrogations, as well as a separate examination of the initial interrogations and confrontations, is proposed.

Keywords: remote interrogation, simplified telecommunications, criminal proceedings, telecommunications tools, presence of defence attorney

Bevezetés

Több mint másfél évszázaddal az első telefonbeszélgetés után – amely során Alexander Graham Bell híres felhívása elhangzott –, a technológiai fejlődés üteme az igazságszolgáltatás területén is jelentősen felgyorsult, és a büntetőeljárás mindennapjait is alakítja (JUHÁSZ 2022). Magyarországon a távmeghallgatás lehetőségét először az 1998. évi XIX. törvény (korábbi Be.) módosításáról rendelkező 2002. évi I. törvény vezette be „zártcélú távközlő hálózat útján tartott tárgyalás” elnevezéssel, a tanú- és áldozatvédelem (JUHÁSZ 2019), valamint a jogsegélyigények teljesítésének támogatására, de a merev szabályozás és a hiányzó technikai feltételek miatt az intézmény tényleges alkalmazása csekély maradt (PETŐ–CZÉKMANN 2022). A 2017. évi XC. törvény (Be.) fordulatot hozott: a telekommunikációs eszközök szélesebb körű használatát tűzte ki célul az eljárások gyorsítása, az érintettek védelme és a fogva lévőek mozgatásából fakadó biztonsági kockázatok csökkentése érdekében, amelynek tényleges felfutását a Covid-19-pandémia katalizálta (TÓTH 2024). A járvány utáni „hibrid valóság” egyszerre őrzi meg a digitális fejlesztések előnyeit és helyezi újra előtérbe a személyes jelenlétet, így a büntetőeljárásban is együtt él a tradicionális lefolytatás és a modern digitális eszközhasználat. Mindez időszerűvé teszi annak vizsgálatát, hogy a Be. által bevezetett telekommunikációs eszközök a rendőrségi nyomozóhatóságok gyakorlatában a pandémia lecsengése után mennyiben maradtak tartós, fenntartható megoldások.

A büntetőeljárás hagyományörző, múltorientált karaktere miatt a digitális kultúra sokáig „idegen testként” jelent meg az eljárási gyakorlatban, ami magyarázza a technológiai innovációk lassabb beágyazódását a büntető igazságszolgáltatásba (RÓTH 2020b). Noha a társadalmi és közigazgatási digitalizáció iránti igény dinamikusan növekszik, a rendőrségen belüli szemléletváltás – különösen a telekommunikációs eszközök rutinszerű használatát illetően – nem haladt azonos ütemben, ezért különösen indokolt a pozitív és negatív hatások feltárása nyomozói szempontból. A bevezetés óta eltelt idő – a hálózati kiépítéstől a pandémián át a posztpandémiás időszakig – megfelelő empirikus alapot kínál a büntető-eljárásjogi és krimináltaktikai tapasztalatok, valamint a használt rendszerek működésének értékeléséhez.

A Be. a telekommunikációs eszközök széles körű alkalmazását ösztönzi, egyes esetekben pedig kötelezővé teszi – különösen a különleges bánásmódot igénylő sértettek, illetve a fogva lévőek vagy védelmi programban részt vevők jelenlétét igénylő cselekményeknél –, miközben az időszerűség és költséghatékonyság előnyei a mindennapi nyomozási munkában is megjelennek. Továbbá a mesterséges intelligencia térnyerése jelentősen elő fogja segíteni a nyomozati munkát azáltal, hogy a beszédet és a hanganyagot azonnal írott formára alakítja, valamint kiemelt szerepet kap az adatok elemzésében és a releváns kérdések megfogalmazásában (NYITRAI 2025a). A telekommunikációs eszközök már más országokban is bizonyítottak, különösképpen a büntetés-végrehajtásban alkalmazzák előnyösen (BOGOTYÁN 2018). Az egyszerűsített telekommunikáció – amely a felek rendelkezésére álló eszközökkel (például laptop, telefon) és rugalmas személyazonosítással teszi lehetővé a távoli részvételt – különösen a több ügyben érintett védők, tolmácsok, szakértők vagy gyermekvédelmi szereplők esetében biztosít nagyfokú rugalmasságot, ugyanakkor a jogszabályok a személyes megjelenés mellőzését egyes szituációkban továbbra is kizárják

az eljárás eredményessége érdekében (NAGY 2019). Mindezek ellenére a telekommunikációs eszközök a nyomozók jelentős részénél nem váltak napi vagy heti rutin eszközzé, ami részben szervezési, részben kultúráváltási és oktatási kihívásokkal magyarázható.

A szerzők több évtizedes szakmai tapasztalata mind a régi, mind a hatályos Be. alkalmazását lefedi, így közvetlen rálátást ad az új technikai megoldások – szakértői modulok, elektronikus ügyintézés, médiatár – bevezetésének tanulási görbéjére és a telekommunikációs eszközök gyakorlati befogadásának nehézségeire. A pandémiás lezárások feloldása után a személyes jelenlét preferenciája továbbra is markáns a büntetőeljárás szereplőinél, ami szintén befolyásolja a távmeghallgatás mindennapi igénybevételét. A tanulmány célja egyrészt a részletes jogszabályi környezet ismertetése és a kötelező használat eseteinek mérlegelése pró és kontra érvekkel, másrészt a telekommunikációs eszközök gyakorlati hatásainak feltárása, ideértve a terhelti védelemhez való jog érvényesülését és a krimináltaktikai elvek, ajánlások alkalmazhatóságát, továbbá az ORFK-hoz intézett közérdekű adatigénylés alapján az esetszámok alakulásának bemutatását (KÁDÁR et al. 2024; GERENCSÉR 2023). A vizsgálat empirikus pillérét két interjú és egy, a BRFK bünyügyi állományában végzett kérdőíves kutatás adta, amely a munkateher-csökkentés és a gátló tényezők azonosítására fókuszál.

A kutatás négy hipotézisre épült: 1) a telekommunikációs eszközök a nyomozások hatékonyságát – a krimináltaktikai elvek és ajánlások érvényesülését tekintetbe véve – nem, vagy nem kellő mértékben támogatják; 2) a fogva lévő terhelt esetében a jelenlegi formában alkalmazott táveljárási cselekmények különösen a védelemhez való jog gyakorlását befolyásolják kedvezőtlenül; 3) az eszközök alkalmazásával járó többletfeladatok nem tehermentesítik a várt szinten a nyomozókat, az adminisztrációs terhek pedig érdemben visszafogják a használat népszerűségét; 4) a széles körű elterjedés döntően a Covid-19 alatti kényszerhelyzet terméke volt, és a pandémia megszűnését követően az esetszámok nem a várt ütemben növekedtek. E hipotézisek tesztelését a jogi és módszertani keretek elemzése, az ORFK adatszolgáltatása és a tereptapasztalatok – interjúk és kérdőíves válaszok – együttesen tették lehetővé, ami kijelölte az empirikus vizsgálat szükséges irányait.

Telekommunikációs eszközök jogi szabályozása

A fejezetben a telekommunikációs eszközök alkalmazásának átfogó bemutatását végezzük el a hazai büntetőeljárásban, különös tekintettel a hatályos Be.-re és a 12/2018. (VI. 12.) IM rendeletre, valamint az ezekhez kapcsolódó gyakorlati és módszertani keretekre (Be., 2017; 12/2018. IM rendelet). Mindezt a történeti előzményektől a hatályos fogalmakon és eljárási szabályokon át az egyszerűsített telekommunikációig, a különleges bánásmód és a jegyzőkönyvi hitelesítés módozataig, jelezve a szabályozás előnyeit és hiányosságait (GERENCSÉR 2023; KRÁMER–LUKOVICS 2021; 2025).

Történeti előzmények

A régi Be. a videokonferencia jogintézményét zártcélú távközlő hálózathoz kötötte és szűk körben, főként a bírósági szakaszra koncentrálni ismerte, ami a merev normák és a technikai feltételek hiánya miatt csekély gyakorlati elterjedést eredményezett (1998. évi XIX. törvény; 2002. évi I. törvény). A 2017-es kódexváltás e korlátokat oldotta, és a telekommunikációs eszközök szélesebb körű, a nyomozási szakaszba is kiterjesztett alkalmazhatóságát teremtette meg az eljárások gyorsítása, a védelem, valamint a biztonsági kockázatok csökkentése érdekében.

Fogalom és a rendszer működése

A hatályos Be. a telekommunikációs eszközöket olyan megoldásokként határozza meg, amelyek lehetővé teszik az elkülönített helyszín és az eljárási cselekmény helyszíne közötti valós idejű, kölcsönös kép- és hangkapcsolatot, a felvétel rögzítésének főszabály szerinti kötelezettségével (Be. 120. §; 124. §). A szabályozás különbséget tesz a pusztán hangfelvételt biztosító, kizárólag meghatározott cselekményekre – például tanú- vagy szakértő-meghallgatásra – alkalmazható megoldások, valamint a szélesebb körben támogatott, képpel kiegészített kapcsolatok között (Be. 120. §).

A telekommunikációs jelenlét elrendelhető hivatalból vagy indítványra, azonban sem az elrendelésről, sem az indítvány elutasításáról hozott döntés ellen nincs helye külön jogorvoslatnak. Ez a szabályozás egyfelől növeli az eljárás hatékonyságát, másfelől viszont szűkíti a jogorvoslati kontroll lehetőségét (PECSENYE 2021). Mindezek mellett a személyes jelenlét továbbra is elsőbbséget élvez, ha a cselekmény jellege vagy eredményessége ezt indokolja, különösen a kriminalisztikai szakmai szabályok érvényesülésének biztosítása érdekében (Be. 121. §). Az eszköz használatának mellőzése akkor indokolt, ha a cél másfépp is elérhető, vagy ha a személyes jelenlét az eredményes lefolytatás elengedhetetlen feltétele, ami lehetővé teszi az ügy- és cselekménytípus szerinti differenciált, taktikai megalkalmazottságú döntéshozatalt. Ez az értékválasztás kifejezi, hogy a digitalizáció nem öncél, hanem eszköz a tisztességes és hatékony eljárás biztosítására.

Az elkülönített helyszínen jelen lehet az érintett, a védője vagy segítője, az eljáró hatóságok tagjai, a bv. személyzete, szakértő, valamint a technikai személyzet, a személyazonosság-ellenőrzés és a zártság biztosításával (Be. 123. §). A hatósági jelenlét a személyazonosság és az eljárási tisztaság garanciája, különösen hangkapcsolatos eljárásnál (Be. 124. §).

A kamera elhelyezésének biztosítania kell minden jelenlévő láthatóságát, és a kamera kezelése csak az eljárást vezető engedélyével módosítható, ami eljárási fegyelemre és reprodukálhatóságra törekszik (12/2018. IM rendelet, 47. §). Zárt adatok esetén a közlés kizárólag az eljárást vezető felé történhet, ami az adatvédelem és a biztonság követelményeit érvényesíti [12/2018. IM rendelet, 54/C. § (2)].

Egyszerűsített telekommunikáció és a különleges bánásmód

A 2021. évi CXXXIV. törvény az egyszerűsített eszközökkel (például mobil, laptop) megvalósított jelenlétet ismeri el, rugalmas személyazonosítási protokollal, de a befolyásmentesség és önkéntesség fokozott ellenőrzésével (2021. évi CXXXIV. törvény 177. §; Be. 126/A–126/B. §). Fontos szempont, hogy a védő indítványára biztosított távjelenlét elutasítása csak különösen indokolt esetben lehetséges, ha a védő székhelye az eljárási cselekmény helyszínéhez képest más vármegyében van, és a telekommunikációs jelenlét biztosításának technikai feltételei adottak, ami a védelem rugalmasságát erősíti (2023. évi XCVII. törvény 79. §). Ha a terhelt és védője nem azonos helyszínen tartózkodnak, a közöttük lévő ellenőrzés nélküli kapcsolattartás legalább hangkapcsolattal biztosítandó, szükség esetén saját készülékek engedélyezésével, amely a hatékony védelem alkotmányos garanciáját szolgálja [Be. 124. § (3); 12/2018. IM rendelet 45. § (6)]. A gyakorlatban e körben adatvédelmi és bizalmas kommunikációs aggályok is megjelentek, amelyek technikai és eljárási fejlesztést igényelnek (KRÁMER–LUKOVICS 2025).

A különleges bánásmódra vonatkozó szabályok a sértettek és tanúk kíméletét, védelmét és részvételi esélyegyenlőségét célozzák, telekommunikációs és torzító technikai eszközök bevonásával is (Be. 85–90. §; 12/2018. IM rendelet 49–52. §). A nemi élet szabadsága elleni bűncselekmények sértettjeinél a látómező-korlátozás és a nyilvánosság kizárása különös jelentőségű, főként kiskorúaknál (Be. 89. §). A védelmi programban részt vevők esetében a telekommunikációs jelenlét szervezése a Tanúvédelmi Szolgálattal egyeztetve, új személyazonosság védelmében történik, az idézés és az iratkezelés zártságával (HERKE 2022). A távjelenlét itt nemcsak költség- és időhatékony, hanem kockázatsökkentő intézkedés is, amely a fizikai mozgatásból fakadó veszélyeket mérsékli (PAPP-NAGY 2021).

Az ORFK 2019-ben módszertani útmutatót adott ki a szervezéshez (Conforg,³ VIKI⁴), a végpontok kezeléséhez és a rögzítéshez, amelyet 2023-ban frissített új opciókkal és az egyszerűsített telekommunikáció támogatására (ORFK 2019, 2023, 2024). Az ORFK adatai alapján a távkihallgatások száma 2019-től exponenciálisan nőtt, a pandémia időszakában többszörösére emelkedve, majd 2024-ben is kimagasló eset-számot elérve, ami arra utal, hogy a veszélyhelyzeti kényszermegoldás tartós kapacitássá vált, noha a gyakorlati befogadás heterogén, és a készségbeli-szervezési különbségek jelentősek (BÖCZNÉ NEPARÁCZKI 2023). A hibajegyek nyilvántartása azt mutatja, hogy a hardveres és hálózati problémák kezelhetők, de a megbízhatóság további fejlesztést igényel, különösen a rögzítési folyamatok és az adatvesztés kockázatának minimalizálásában. Az útmutatók a felvételek szerveres továbbítását és a Robotzsaru Nova

³ A Conforg a Nemzeti Infokommunikációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (NISZ Zrt.) által működtetett online konferenciaszervező felület, amelyen a tervezett eljárási cselekménnyel érintett végpontokat a licenccirtokos (szervező) a megadott időpontban összekapcsolja, továbbá gondoskodik az eljárási cselekmény rögzítéséről és a közvetítés lehetőségéről (ORFK Módszertani útmutató, 29000/18291/2024. ált.).

⁴ A VIKI az igazságszolgáltatásban és más közigazgatási szerveknél alkalmazott országos videokonferencia-rendszer, amely a kormányzati tájékoztató szerint távmeghallgatások lebonyolítását is lehetővé teszi; a leírás 72 bírósági helyszínt, 39 büntetés-végrehajtási intézetet és az (akkori) Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal 18 kirendeltségét említi elérési pontként. Lásd: <https://digitalismegujulas.kormany.hu/viki>

Médiatárba helyezést is szabályozzák, szerepkörökhöz kötött hozzáféréssel és naplózott folyamattal (ORFK 2019, 2024).

A telekommunikációval egyidejűleg készült jegyzőkönyvnek tartalmaznia kell a használat tényét, módját, az elkülönített helyszín adatait és a jelenlévők minőségét, a lezárás pedig elektronikus aláírással vagy nyomtatással biztosítandó (Be. 125. §, 360. §; 12/2018. IM rendelet; 100/2018. Korm. rendelet). A gyakorlatban visszatérő hiba az elkülönített helyszín rögzítésének, a hitelesítési nyilatkozatnak vagy a felvétel időszerű feltöltésének elmaradása, ami célzott képzést és folyamatfejlesztést indokol (RÓTH 2020a). Hasonlóan a távkihallgatási felvételekhez, például a 3D-modellek esetében is alapvető az adatintegritás, a hozzáférés kontrollja és a manipulálhatóság kizárása a bírósági elfogadhatóság szempontjából (HORVÁTH 2025).

Gyakorlati hatások és korlátok

A bírósági és rendőrségi tapasztalatok vegyes képet mutatnak: vannak ügýtípusok, ahol a távzemesítés strukturáltabb kommunikációt és kisebb konfrontációt eredményezett, míg más, erőszakos ügyekben a személyes jelenlét nélkülözhetetlen a közvetlen benyomás megszerzéséhez (BÖCSNÉ NEPARÁCZKI 2023; KÁDÁR et al. 2024).

A terhelti oldal pozitívumai közé tartozik az előállítás elmaradása miatti kevesebb megterhelés és a reintegráció támogatása, míg korlát a nonverbális jelek redukciója és a védő-terhelt kommunikáció bizalmasságának eseti sérelme, amelyet a gyakorlatban személyes konzultációval és elkülönített helyszíni jelenléttel kompenzálnak (KRÁMER-LUKOVICS 2021; KÁDÁR et al. 2024).

A szervezési-üzemeltetési oldal tanulsága, hogy az adminisztratív terhelés és a felhasználói készség szint meghatározza a befogadottságot: ahol a foglалás, végpontkezelés, rögzítés és médiatári folyamat rutinszerű, ott az eszközök használata is szignifikánsan gyakoribb (ORFK 2019, 2023). A távmeghallgatás kétségtelen előnye az időszerűség és a költséghatékonyság, különösen fogvatartottaknál és több ügyben eljáró szereplőknél, de bizonyos eljárási cselekményeknél a személyes jelenlét nem pótolható a krimináltaktikai és meta-kommunikációs jelek hiánya miatt (GERENCSÉR 2023; BÖCSNÉ NEPARÁCZKI 2023).

A jogalkotó ezért is hagyott teret az eszköz használata mellőzésének és a szakmai megítélésen alapuló esetenkénti mérlegelésnek, fenntartva a tisztességes eljárás és a bizonyítási minőség követelményeit [Be. 122. § (2)]. A digitálisan sérülékeny személyeknél (idősek, fogyatékossgal élők) a távjelenlét használata fokozott előkészítést és támogatást igényel, mert a részvétel és joggyakorlás tényleges biztosítása nehezített lehet (KRÁMER-LUKOVICS 2025).

Egyébiránt a telekommunikációs eszközök jól illeszkednek a gyermekbarát igazságszolgáltatás európai elveihez, különösen a kímélet, a részvétel és a magánszféra védelme terén. A kógens előírások (például kiskorúaknál felvétel készítése, látómező-korlátozás) e célokat támogatják, de a diszkrecionális tér egységesebb alkalmazásához módszertani és képzési támogatásra van szükség (MAGYARI-VÁRI 2020). A szabályozás egyértelműen a gyorsaság, a védelem és a biztonság hármas célját szolgálja, a rögzítés és az eljárási garanciák megerősítésével, miközben fegyelmezett technikai és dokumentációs rendet ír

elő (Be.; 12/2018. IM rendelet). A következő lépések a gyakorlati kapacitások és képzések bővítésében, az egyszerűsített jelenlét biztonságosabbá tételében, valamint a sérülékeny csoportok részletszabályainak pontosításában jelölhetők meg (ORFK 2019, 2023; KRÁMER–LUKOVICS 2025).

Telekommunikációs eszközök hatása a büntetőeljárásban

A büntetőeljárás folyamataiban a telekommunikációs eszközök megjelenése egyszerre váltott ki gyorsítási, költségcsökkentési és szervezési reményeket, illetve indított el olyan krimináltaktikai, eljárásjogi és igazgatási dilemmákat, amelyek a hatékonyság és a tisztességes eljárás közötti kényes egyensúly újrakalibrálását teszik szükségessé. A fejezet három metszetben vizsgálja a hatásokat: a krimináltaktikai elvek érvényesülését, a terhelt védelemhez való jogának megvalósulását, valamint a rendőrségi gyakorlat számszerű alakulását közérdekű adatigénylés alapján, különös tekintettel a 2019–2024 közötti dinamikus növekedésre.

Az egyes krimináltaktikai elvek és ajánlások érvényesülése

A kihallgatás a nyomozás leggyakrabban alkalmazott eljárási cselekménye, amelyben a személyi bizonyítékok megbízhatósága, pontossága és hitelessége kulcsszerepet kap, így a módszertan középpontjában a vallomásképző pszichikai folyamatok (észlelés, emlékezet, gondolkodás) és a személyiségjegyek adekvát kezelése áll. A klasszikus krimináltaktikai irodalom már korán rögzítette, hogy a sikeres kihallgatás alapja a releváns pszichikus kontaktus, amelyet a közvetlenség, a nonverbális jelek pontos észlelése, valamint a bizalmi légkör megteremtése tesz lehetővé (KERTÉSZ 1965; IBOLYA 2008). Az online térben zajló kommunikáció a közvetlen interakció jelentős részét redukálja: a testtartás, mikroszesztusok, finom mimikai változások, illetve a térbeli viszonyokból adódó jelzések torzítva, vagy egyáltalán nem jelennek meg, ami a metakommunikáció veszteségén keresztül a taktikailag fontos diagnosztikus ingerek hozzáférését is szűkíti (PARADISI–RAGLIANTI–SEBASTIANI 2021; GERENCSÉR 2023; VASS 2002). Ennek gyakorlati implikációja, hogy a „pszichikai elérhetőség” – különösen első kihallgatáskor – csökkenhet, ami a nyitóinterakció kritikus jelentősége miatt a későbbi vallomásdinamika és a narratívakibontás minőségét is kedvezőtlenül befolyásolhatja.

A hatályos Be. lehetőséget biztosít a telekommunikáció mellőzésére, ha az elérni kívánt célt más módon hatékonyabban lehet megvalósítani, illetve ha a személyes jelenlét az eredményesség érdekében nélkülözhetetlen [Be. 122. § (2)]. E rugalmas klauzula krimináltaktikai értelemben a differenciált alkalmazás alkotmányos kapuja: a stratégia- és esetfüggő mérlegelés támogatja, hogy a személyes kontaktus nélkülözhetetlen eljárási mozzanatok – így az első terhelti kihallgatás, konfrontatív szakaszok, komplex szembesítések vagy részletgazdag észlelést igénylő vallomás-ellenőrzések – továbbra is közvetlen formában történjenek. Ugyanakkor a telekommunikációs eszközök bizonyos ügýtípusokban és helyzetekben kifejezetten produktívak lehetnek: egyszerű megítélésű ügyekben, pontosító

jellegű folytatólagos kihallgatásoknál, szakértői kiegészítéseknél, illetve olyan résztvevők (védő, tolmács, szakértő, gyámhatósági ügyintéző) bevonásánál, akik terheltségük miatt nehezen elérhetők (BŐCZNÉ NEPARÁCZKI 2023). A gyakorlat ambivalenciáját jól illusztrálja, hogy míg egyes bírói értékelések a távszembesítés fegyelmező hatására és a zavaró félbeszólások csökkenésére mutatnak rá, addig mások a személyes jelenlét nélkül a testalkati, erőkülönbségi és egyéb perceptuális benyomások hiányát tekintik releváns hátránynak erőszakos ügyekben.

A különleges bánásmód körébe eső érintettek (például gyermekek, szexuális bűncselekmények sértettjei) esetén a telekommunikáció kíméleti értéke különösen akkor jelentős, ha ez csökkenti a másodlagos viktimizáció kockázatát, azonban ez csak akkor egyeztethető össze a tisztességes eljárással, ha a terhelti és védői jogok párhuzamos garanciái sértetlenül érvényesülnek (KRÁMER–LUKOVICS 2021; KÁDÁR et al. 2024). Ez a kétsávos mérce – kímélet és *fair trial* – indokolja a részletes, esetsoportonként finomhangolt mérlegelést, amelyben a Be. rugalmassága és a módszertani útmutatók részletessége együtt biztosíthatja a krimináltaktikai és jogvédelmi szempontok koherens érvényesülését.

A terhelt védelemhez való jogának érvényesülése

Az Alaptörvény és a Be. a védelemhez való jogot az eljárás egészében garantálja, ideértve a védővel való ellenőrzés nélküli tanácskozás lehetőségét akkor is, ha a terhelt telekommunikációs eszköz útján vesz részt az eljárási cselekményen [Alaptörvény XXVIII. cikk (3); Be. 3. §; Be. 124. § (3)].

A végrehajtási és módszertani szabályok – például a telefonos vagy egyéb eszköz útján biztosított, ellenőrzés nélküli védői tanácskozás – a gyakorlatban kulcsfontosságúak, mert épp ezek garantálják, hogy a távjelenlét ne járjon a védelem gyakorlati gyengülésével [12/2018. IM r. 45. § (6)].

A módszertani útmutatók ugyanakkor előírják, hogy a védő és a terhelt ne maradjanak felügyelet nélkül a telekommunikációs helyiségben, ami feszültséget teremt a bizalmas kapcsolat biztosításának követelményével; e normatív kettősség a gyakorlati megoldások (például elkülönített vonal, ór hallótávolságon kívül, rendszerkamerák ideiglenes tiltása) konzisztens és ellenőrizhető alkalmazását teszi szükségessé (ORFK 2019, 2023, 2024).

Empirikus beszámolók alapján a fogvatartotti oldalon a távmeghallgatás számos előnyt hordoz: elkerülhető az előállítás pszichés terhe, csökken a kiesés a fogvatartási programokból, mérséklődnek a logisztikai és biztonsági kockázatok, és a védő „jelenléte” telekommunikációval is megvalósulhat (RÓTH 2020b; KRÁMER–LUKOVICS 2021).

Ugyanakkor az ügyvédi percepció ambivalens: a bizalomépítés rendszerint személyes jelenlétet igényel, a telefonos egyeztetések védettségével kapcsolatban – különösen bv. környezetben – gyakorlati aggályok merülnek fel, és az ór hallótávolsága a bizalmas kommunikációt időnként ténylegesen korlátozhatja (KÁDÁR et al. 2024).

A gyakorlat e dilemmáira válaszként a védők több megoldást alkalmaznak: előzetes vagy utólagos személyes konzultáció, a távkihallgatás közbeni külön, ellenőrzés nélküli hangkapcsolat, vagy a terhelttel azonos helyiségben való részvétel, ha ez a kockázatokat csökkenti és a bizalmas kapcsolatot erősíti.

Összességében a védelemhez való jog telekommunikációs környezetben történő érvényesülése nem elvi, hanem implementációs kérdés: az eljárásjogi normák – legalább hangkapcsolat biztosítása, ellenőrzés nélküli tanácskozás – rendelkezésre állnak, a jog gyakorlati minősége pedig a technikai és intézményi garanciák tényleges, szigorúan dokumentált alkalmazásától függ. A módszertani hiányok (például egységes eljárás a „kamera-lekapcsolt” bizalmas tanácskozáshoz, az őrzés közbeni hallótávolság standardja, naplózás és audit) és a kezelői gyakorlat heterogenitása jelenleg a legnagyobb kockázati tényezők, amelyek megfelelő protokollokkal és célzott képzésekkel csökkenthetők. Ezen a ponton a kíméleti szempontok és a *fair trial* garanciák párhuzamos erősítése nem ellentétes cél, hanem kumulatív követelmény, amelynek teljesítése a távelfárások legitimitásának feltétele.

Közérdekű adatigénylés az ORFK-tól

A rendszerhasználat empirikus trendjeit az ORFK 2024. december 12-én kérésünkre adott adatszolgáltatása jól megvilágítja. A kapott adatok 2019-től 2024. október 31-ig mutatják be a telekommunikációs eljárási cselekmények számának alakulását. A rendőri szervek 192 kiépített végponttal rendelkeznek, a legnagyobb kapacitás a BRFK-n, a Pest Vármegyei RFK-n és a Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK-n koncentrálódik, ami területi szinten a hozzáférés és a szervezési rugalmasság tényleges bővülését jelzi. A kihallgatóhelyiségek sztenderd technikai felszerelése – kettős kamerarendszer, kijelző, dokumentumkamera, mikrofonok, vezérlőegység – a rögzítés és szemléltetés infrastrukturális feltételeit biztosítja, ugyanakkor a kezelői készségek és a hibaelhárítási protokollok minősége közvetlenül hat a használhatóságra és az eljárási minőségre.

Az esetszámok növekedése markáns: 2019-ben 1783, 2020-ban 5037, 2021-ben 8633, 2022-ben 9159, 2023-ban 11 713 távkihallgatás történt, míg 2024. október 31-ig 23 591 eljárási cselekményt bonyolítottak le telekommunikációval – ez a 2023-as teljes éves értéket több mint megduplázza. A 2020-as ugrás a pandémiás kényszerből fakadó adaptációs hatást tükrözi, míg a 2023–2024-es exponenciális növekedés már a technikai és szervezeti rutinizáció, valamint az egyszerűsített telekommunikáció (Be. 126/A–B. §) elterjedésének következménye. 2020 és 2024 októbere között 14 605 esetben alkalmaztak egyszerűsített telekommunikációt, amely a belépési korlátok csökkentésével különösen a vidéki és külföldön tartózkodó résztvevők elérését segítette. Intézményi bontásban a BRFK (8497), Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK (4390) és Pest VMRFK (4323) adta a legtöbb végrehajtott távkihallgatást, ami egyrészt a bünygyi terhelés, másrészt a kiépített kapacitások használati intenzitásának függvénye.

A hibajegyek 2023 júniusa óta történő nyilvántartása alapján 2023-ban 16, 2024-ben 48 hibabejelentés keletkezett, döntően hardveres meghibásodás és hálózati probléma miatt; ez arányaiban alacsony, de emlékeztet arra, hogy a rögzítési integritás és a kapcsolatstabilitás az eljárási bizonyítékok védelmének kulcseleme. A kérdőíves felmérés – a válaszadók 39%-a tapasztalt technikai hibát, és csak 22,4% tudta azt helyben elhárítani – arra utal, hogy a kezelői támogatás, a hibaelhárítási gyorsreagálás és az oktatás jelenlegi szintje fejlesztendő, különösen a dokumentumok valós idejű megosztását, a több végpontos összeköttetést és a rögzítés ellenőrizhetőségét érintő felhasználói útvonalakon.

A szervezési-adminisztratív teher (Conforg-foglalás, végpontegyeztetés, bv.-koordináció, felvételek letöltése és médiatárba helyezése) a személyes kihallgatásokhoz képest több lépést és több szereplő összehangolását kívánja meg, ami magyarázza, hogy a gyakorlati oktatás hiánya a használat egyik fő visszatartó tényezője.

A pandémiás katalizátorhatás ténye empirikusan igazolt: a Covid-19 alatti kényesermegoldások megnyitották az utat a táveljárások normalizálódásához, ami 2024-ben diffúz szervezeti elterjedéssé érett; ugyanakkor a krimináltaktikai és garanciális szempontok differenciált érvényesítése továbbra is feltétele a fenntartható alkalmazásnak. A jelen adatok alapján a telekommunikációs eszközök nem rövid távú pótlékok, hanem a büntetőeljárás infrastruktúra tartós elemévé váltak; ezzel párhuzamosan a módszertani és képzési komponensek, valamint a bizonyítás-védelmi protokollok fejlesztése elengedhetetlen a minőségi konvergenciához.

Következtetések

A telekommunikációs eszközök hatása a büntetőeljárásban nem homogén: a krimináltaktikai elvek egy része – különösen a nonverbális diagnosztika és a bizalmi kontaktus – online környezetben szűkített módon érvényesíthető, míg a hozzáférési, biztonsági és költséghatékonysági előnyök számos eljárási helyzetben érdemi nyereséget hoznak. A védelemhez való jog implementációja kulcskérdés: a normatív garanciák rendelkezésre állnak, de ezek eljárásrendbe ágyazott, ellenőrizhető és következetes gyakorlati alkalmazása – különös tekintettel a védő-terhelt kommunikáció ellenőrzés nélküli csatornáira – dönti el, hogy a távjelenlét jogilag és szakmailag egyenértékű alternatívát nyújt-e. A rendszerhasználat dinamikusan növekszik, ami a stabil infrastruktúra és a szervezeti tapasztalatok akkumulációját jelzi, ugyanakkor a kezelői képzés, a hibaelhárítás és az adminisztratív folyamatok racionalizálása nélkül a minőség és a bizalom plafonhatárba ütközhet.

Módszertani következményként három fejlesztési irány rajzolódik ki: 1. gyakorlat-orientált, kötelező képzési programok a kezelői és előadói rétegeknek (szcenárióalapú gyakorlatok, esethasználati protokollok, hibahelyzetek); 2. egységes, auditálható garancia-csomag a védő-terhelt bizalmas kommunikációhoz (technikai és intézményi szinten); 3. eljárásrendi egyszerűsítés és *back-office* támogatás (dedikált konferenciaszervező operátori réteg, automatizált médiatár-feltöltés, szabványos ellenőrzőlisták). E fejlesztések együtt képesek a krimináltaktikai és jogvédelmi célok közötti feszültségeket oldani, és a telekommunikációs eszközöket olyan „célszerű és tisztességes” keretbe illeszteni, amelyben az online jelenlét nem kompromisszum, hanem konzisztens eljárási opció.

Kérdőíves felmérés és interjúk

A kutatás célja a bűnügyi gyakorlat szereplőinek tapasztalataival együtt feltárni a telekommunikációs eszközök rendőrségi alkalmazását, különös tekintettel a kihallgatási cselekményekre, a munkaszervezési terhekre, a krimináltaktikai megfontolásokra és a terhelti

jogok érvényesülésére. A vizsgálat két kvalitatív interjúra és egy, a Google Űrlapok felületén lebonyolított kérdőívre épült, amelyet a BRFK bünyügyi állománya részére a belső levelezőrendszeren keresztül juttattak el célzottan a tényleges nyomozati feladatokat ellátó kollégákhoz, így a minta hivatali-eljárási kontextusban releváns és célzott volt. A módszertan illeszkedik a telekommunikációs eszközök jogintézményének gyakorlati értékeléséhez, mert a résztvevő-megfigyelést nem igénylő önbevallásos adatfelvétel és a narratív interjúk alkalmasak a szervezeti kultúra, a technikai infrastruktúra és a krimináltaktikai beállítódások megértésére, amelyeket a hatályos eljárásjogi és végrehajtási normák (például Be.; 12/2018. IM rendelet) kereteznek.

A kvalitatív szakasz két, bünyügyi területen több mint egy évtizede dolgozó szakember személyes tapasztalatait rögzítette, amelyek eltérő alkalmazási gyakorlatot és attitűdöt tártak fel a távkihallgatásokkal kapcsolatban, növelve a belátást a szervezeti tanulás és a technológiai adaptáció heterogenitásába. A kvantitatív rész 208 kitöltésig gyűjtött adatokat, de egyes kérdéseknél az érvényes válaszok száma ettől eltért, amit a kérdőív tételekre adott kitöltési mintázat magyaráz, és amelyet a belső érvényesség megítélésakor figyelembe vettünk. Az adatfelvétel a koronavírus-járvány utáni időszak technikai és eljárásszervezési realitásában történt, amikor a rendőrségi infrastruktúra (VIKI-végpontok, ConforG-időpontfoglalás, felvételkezelés) már országosan kiépült, és a használat volumenét az ORFK adatszolgáltatása szerint lényegesen növekvő esetszámok jelezték, különösen 2024-ben (2019: 1783; 2020: 5037; 2021: 8633; 2022: 9159; 2023: 11 713; 2024. október 31-ig: 23 591).

A keretező normatív háttér kiemelten érinti a Be. XX. fejezetét és a 12/2018. (VI. 12.) IM rendeletet, amelyek a telekommunikációs jelenlét rendjét, személyazonosítását, rögzítését és a különleges bánásmódot igénylő személyekre vonatkozó speciális megoldásokat részletezik, s amelyek gyakorlati érvényesítése a vizsgálat során feltárt eljárásszervezési és dokumentációs többletterhekkel közvetlenül összefüggött. A módszertan etikai és adatvédelmi megfelelése a rendőrségi belső kommunikációs csatornán történő terjesztés és az anonimitás biztosítása révén adott volt, a kutatási engedély és a kapcsolódó mellékletek azonosíthatók a dolgozat mellékleteiben.

A továbbiakban külön ismertetjük az interjúk tapasztalatait, majd a kérdőív eredményeit, végül ezek összekapcsolt értelmezésével rávilágítunk a kulcstényezőkre: oktatás és gyakorlati betanítás hiánya, adminisztratív terhelés és szervezési komplexitás, valamint a krimináltaktikai elvek online környezetben történő csorbulása, különös tekintettel a nonverbális jelek és a pszichikai kontaktus gyengülésére (KERTÉSZ 1965; IBOLYA 2008).

Interjúk

Az interjúk célja a telekommunikációs eszközök bevezetése óta felhalmozott egyéni tapasztalatok mélyebb megértése volt, különös tekintettel az első használati élményre, a szervezeti támogatás és oktatás rendelkezésre állására, a technikai hibák kezelésére és a kihallgatási taktika online adaptációjának lehetőségeire és korlátaira. Az interjúalanyok kiválasztása célzott volt: mindketten 10+ év szolgálati gyakorlattal rendelkeztek, de a távkihallgatásokhoz való hozzáállásuk és gyakorlati kitettségük eltért, így a kontrasztív elemzés megalapozott.

Interjúalany1 2007 óta bűnügyi területen dolgozik, döntően személy és dolog elleni erőszakos ügyekben, valamint családon belüli erőszak és kiskorúak sérelmére elkövetett bűncselekmények vizsgálatában, és mindössze egyetlen távkihallgatást hajtott végre (2023. augusztus 8.), amely *ad hoc* jellegű volt, érdemi előkészítés és eszközhasználati támogatás nélkül. A távkihallgatás során az iratbemutatás technikai megoldása már első alkalommal akadozott, ami aláásta a folytatólagos kihallgatás hatékonyságát, és megerősítette a személyes jelenlét preferenciáját, különös tekintettel a nonverbális jelek megfigyelésére és a „pszichikus kontaktus” felépítésére, amely a klasszikus kihallgatási taktika lélektani alapjai szerint kulcsfontosságú (KERTÉSZ 1965). Az interjúalany a kamera és a visszanezhetőség tudatát feszélyező körülményként élte meg, amely a stílus és a taktikai eszköztár szabad, helyzetfüggő alkalmazását is korlátozza, ezért a jövőben csak kivételesen, erős célszerűségi indok esetén tartaná használhatónak a távkihallgatást.

Interjúalany2 több bűnügyi szervezeti egységnél (kerületi nyomozás, megyei különleges ügyek, főosztályi gazdasági és korrupciós ügyek) szerzett 15,5 év tapasztalatot, és mintegy 20 távkihallgatást folytatott le, beleértve bv.-intézeti végpont, vidéki rendőrkapitányság és külföldi (Dubaj) külső résztvevős kapcsolást is. Az első leszervezés nehézkes volt a szervezeti rutin hiánya miatt, de később a módszertani útmutató tanulmányozásával és belső gyakorlással saját és kollégái kompetenciáit fejlesztette, ugyanakkor szervezeti szintű gyakorlati oktatás nem volt, amit kritikus hiányként azonosított. A távkihallgatások fő előnyeként az idő- és költségmegtakarítást jelölte meg, különösen utazások kiváltásánál és bv.-szállítások elkerülésénél, de megfigyelése szerint a személyes „önazonos” kommunikáció és a bizalmi légkör online közegben csorbul, ami különösen összetett ügyekben a feltáró beszélgetés mélységét szűkítheti.

Mindkét interjú a szervezeti tanulás hiányzó pilléreként emelte ki a gyakorlatorientált oktatás és az eszközhasználati betanítás rendszerét, amely a típushibák csökkentése, a rögzítési és jegyzőkönyvezési hibák kiküszöbölése, valamint a Conforg-időpontfoglalás és a médiatár-feltöltés rutinszerűvé tétele érdekében szükséges lenne. A beszámolók a krimináltaktikai elvek érvényesülését illetően abban konvergálnak, hogy a személyesség hiánya, a mimika és testbeszéd korlátozott észlelhetősége, valamint a kihallgatás környezetének kontrollvesztése (kameraállás, látószög, jelenlévők) olyan kockázat, amelyet csak célszerűségi nyereségekkel (utazás, szállítás, időnyomás) kompenzálva érdemes vállalni.

A kvalitatív adatok így két alapvető tanulságot adnak: először, a technológiai adaptáció erősen függ a személyes motivációtól és önképzéstől, ami szervezeti egyenlőtlenségeket eredményez, másodszor, a távkihallgatás akkor működik jól, ha esetspecifikusan, alacsony komplexitású vagy kiegészítő jellegű cselekményekre (például pontosítás, folytatólagosság, külső tanú, bv.-ben lévő terhelt) alkalmazzák, míg a nagy súlyú, személyes kontaktusra építő eljárási szituációkban az előnyök nem mindig ellensúlyozzák a krimináltaktikai veszteségeket. Ezek a megfigyelések összhangban állnak a szakirodalom azon meglátásával, amely a videókommunikáció nonverbális jelcsatornáinak korlátait és a kommunikációs egyensúly felbomlását emeli ki (GERENCSÉR 2023; BÖCCZNÉ NEPARÁCZKI 2023).

A kérdőíves felmérés eredménye

A kérdőíves vizsgálat 208 kitöltésig gyűjtött adatokat (válaszszámkülönbségek egyes kérdéseknél előfordultak), és a bűnügyi szolgálati tapasztalat, a szervezeti besorolás, az alkalmazási esetszámok, az eljáráscelemek-típusok, a használat időbeli súlypontjai, az észlelt akadályok, a hibák és elhárításuk, valamint a krimináltaktikai elvek érvényesülésének percepciója mentén térképezte fel a mintát. A válaszok megoszlása szerint a 0–5 év és a 10–20 év tapasztalati sáv dominált, ami egyszerre hozza be a friss adaptációs élményeket és a hosszabb rutinból fakadó összehasonlítási képességet, erősítve az eredmények belső konzisztenciáját. A kitöltők 31,5%-a még soha nem alkalmazott telekommunikációs eszközt a büntetőeljárásban, ami szervezeti szóródást és ügytípusfüggőséget jelez, és visszaköszön a fejezet gyakorlati megfigyeléseiben is (kiemelt, komplex ügyeknél alacsonyabb használat).

Az alkalmazási események típusaiban a terhelt-, tanú- és sértettek kihallgatások domináltak, ami megfelel a Be. és a 12/2018. IM rendelet általános eljárási lehetőségeinek és a rendőrségi módszertani útmutatók iránymutatásainak, ugyanakkor a speciális cselekmények (szembesítés, felismerésre bemutatás) online térben ritkábbak vagy korlátozottan értelmesek a nonverbális visszajelzések és a jelenléti dinamika hiányai miatt (összhangban a szakirodalommal). A használat időbeli megoszlása a pandémiát követő időszakra tolódott, ami egybevág az ORFK által szolgáltatott esetszámrobbanással 2024-ben, és arra utal, hogy a kezdeti kényszermegoldást követően a szervezet elkezdte intézményesíteni a gyakorlatot, különösen az egyszerűsített telekommunikáció bevezetésével és az országos végponthálózat működésbe állításával.

A krimináltaktikai elvek érvényesüléséről a válaszadók 79%-a úgy nyilatkozott, hogy a távkihallgatás során nem alkalmazhatók ugyanolyan módon, mint személyes jelenlétnél, ami a fejezet kvalitatív megállapításaival teljesen konzisztens, és visszaigazolja a személyesség, a nonverbális észlelés és a pszichikai kontaktus online csorbulásának problémáját. A szervezeti implementációt hátráltató fő tényezők azonosítása során három csomópont rajzolódott ki: a szervezés-adminisztráció bonyolultsága (Conforg-foglalás, egyeztetések, bv.-koordináció, felvétel-feltöltés), a gyakorlati oktatás hiánya és a személyes kapcsolat, illetve a „bizalmi tér” hiánya, amely taktikai és együttműködési hátrányt okozhat.

A technikai megbízhatóság kérdésében a válaszadók 39%-a jelzett hibát, és ezeknek csak 22,4%-át sikerült helyben elhárítani, ami megerősíti a hálózati és eszközüzemeltetési lánc finomhangolásának szükségességét, különösen a rögzítési folyamat és a médiatárba töltés zártságának és időszerűségének biztosítására. A központi statisztikák szerint 2023 júniusa óta 64 hibajegy keletkezett (2023: 16; 2024: 48), döntően hardveres és hálózati problémákkal, ami korrelál a 2024-es esetszám-növekedéssel és a terheltségből fakadó üzemeltetésistressz-tényezőkkel.

Azok, akik eddig nem éltek a telekommunikációs eszközökkel, két okcsoportot emeltek ki: a személyes kihallgatás preferenciáját krimináltaktikai megfontolások miatt, valamint a megfelelő eszközök és gyakorlati oktatás hiányát, továbbá az időigényes szervezési és adminisztratív többletet, amely a klasszikus eljárásokkal szemben ellenősztonzi a bevezetést. A nyílt válaszokból külön kiolvasható, hogy a „képzés” sok esetben formális jelenléti ívre szűkült, és nem járt együtt a tényleges eszközhasználati tréninggel és

szimulációval, ami a hibák és a bizonytalanságok fennmaradását eredményezi, s amely a módszertani útmutatók pusztá rendelkezésre állása ellenére sem pótolja a gyakorlati készségfejlesztést.

A kérdőív és az interjúk összevetése alapján az alábbi összefüggő következtetések adódnak a gyakorlati implementációra nézve:

- A távkihallgatás akkor ad nettó szervezeti nyereséget, ha a cselekmény komplexitása alacsony vagy közepes, és az idő- és költségmegtakarítás (utazás, előállítás) jelentős, különben a krimináltaktikai veszteségek és az adminisztratív többlet kiegyenlítheti az előnyöket.
- A megbízható működés előfeltétele a gyakorlati oktatás és a standardizált folyamatok (időpontfoglalás, jelenléti ellenőrzés, rögzítés, feltöltés, jegyzőkönyv-hitelesítés) rutinszerű elsajátítása, külön oktatói szerepek és belső mentorálás kijelölésével.
- A terhelti jogok gyakorlásának védelme – védővel való ellenőrzés nélküli tanácskozás, illetéktelen jelenlévők kizárása, zárt adatok kezelése – fokozott technikai és eljárási biztosítékokat igényel, amelyekre a 12/2018. IM rendelet pontos előírásokat ad, de a gyakorlatban következetes végrehajtást és ellenőrzést kíván (például kamerakezelés, látószög, jelenlét-ellenőrzés, felvétel szinkron rögzítése).

A mintázatok illeszkednek az ORFK módszertani útmutatók által feltárt típushibákhoz (elkülönített helyszín rögzítésének elmaradása, hitelesítés módjának hiánya, jegyzőkönyv visszamutatásának elmaradása, médiatár-feltöltés késedelme), amelyeket szervezeti szintű gyakorlati tréninggel lehetne a leghatékonyabban csökkenteni. Mindez alátámasztja a fejezet végén megfogalmazott fejlesztési irányokat: célzott, eszközalapú betanítás, adminisztratív folyamatok egyszerűsítése, a védő-terhelt kommunikáció technikai védettségének erősítése és a jogalkalmazói mérlegeléshez kapaszkodókat adó esetalapú protokollok kialakítása az eszközválasztáshoz.

A kvantitatív és kvalitatív bizonyítékok együttesen megerősítik a dolgozat hipotéziseinek lényeges elemeit: a krimináltaktikai elvek online érvényesítésének korlátait, az adminisztratív többletterhet, a pandémiát követő intézményesedés hatását az esetszámokra és a védelmi jogok technikai biztosításának kihívásait, miközben árnyalják a képet az idő- és költségmegtakarítás valós szervezeti hasznával, különösen bv.-ben lévő vagy külső helyszínen tartózkodó szereplők esetében. Az empirikus eredmények tehát nem a technológia elutasítását sugallják, hanem a feltételrendszer tudatos, célhoz kötött megteremtését és a képességfejlesztést, amely mellett a távkihallgatás stabil, esetspecifikus helyet foglalhat el a rendőrségi gyakorlatban.

Megállapítások

A telekommunikációs eszközök alkalmazása a rendőrségi nyomozati gyakorlatban kézzelfoghatóan növekedett, 2024. október 31-ig 23 591 távkihallgatással, ami több mint duplája a 2023. évi esetszámnak, miközben a 2019–2023 közti években fokozatos, pandémiával összefüggő felfutás látható (1783 → 5037 → 8633 → 9159 → 11 713). A növekedés motorja az egyszerűsített telekommunikáció szélesebb körű igénybevétele (2020–2024

között összesen 14 605 eset), különösen a Borsod-Abaúj-Zemplén VMRFK területén, amely az eljárási időszerűséget és hozzáférést javította. A technológiai terjedés ellenére továbbra is élnek módszertani és szervezeti súrlódások: a válaszadók 79%-a szerint távkihallgatás során nem alkalmazhatók azonos hatékonysággal az egyes krimináltaktikai elvek, a szervezés adminisztratív többletmunkát okoz, és a gyakorlati oktatás elégtelen, miközben a technikai hibák aránya érdemi (39%), helyszíni elháríthatóságuk korlátozott (22,4%). A terhelt-védő közötti bizalmas tanácskozás minimális követelményei a jogszabályi keretben biztosítottak, de a gyakorlati megvalósítás (helyiségelrendezés, őrzés, eszközbiztonság) egyes esetekben aggályokat vet fel, ami célzott szervezési és technikai garanciákat indokol.

Kiinduló hipotézeseinket a kutatás az alábbiakban erősítette meg:

Hipotézis a: A telekommunikációs eszközök alkalmazása a nyomozások hatékonyságát – különösen a krimináltaktikai elvek és ajánlások érvényesülését illetően – nem, vagy nem kellő mértékben támogatja.

A bűnügyi állomány 79%-a szerint távkihallgatás során nem alkalmazhatók azonos hatékonysággal a krimináltaktikai elvek, mint személyes meghallgatáskor, ami a módszer hatásfokának csökkenésére utal. A kérdőíves eredmény közvetlenül a gyakorlati megítélést tükrözi; ezt erősítik az interjúkban jelzett nonverbális jelvestések (mimika, testtartás, finom metakommunikáció), amelyek a pszichikus kontaktus kialakítását gyengítik, s ezzel a kihallgatási taktika kulcselemeit korlátozzák. Továbbá a személyes jelenlétet igénylő eljárási cselekmények (például szembesítés, felismerésre bemutatás) távformában kriminalisztikai értékvesztést szenvednek, eseti kivételek mellett. A szakmai beszámolók és a válogatott bírósági tapasztalatok egy része ugyan kiemeli előnyös szituációkat (például zavaró interakciók csökkenése), de a komplex bizonyítás lélektani helyzetekben a távjelenlét tipikusan gyengébb közvetlenséget nyújt. A krimináltaktikai tervezés során a Be. 122. § (2) szerinti mérlegelés ténylegessé vált: számos ügytípusnál célszerűbb a személyes meghallgatás fenntartása. A kutatás részletesen bemutatta, hogy az első kihallgatás és bizonyos nagy krimináltaktikai igényű cselekmények esetén a közvetlenség kiesése az eredményesség rovására mehet, ezért az eljárásvezetők gyakran választják a személyes formát.

Hipotézis b: A fogva lévő terhelték távjelenléte a védelemhez való jog gyakorlását jelen formájában hátrányosan befolyásolja.

A hipotézis csak részben igazolt; a dolgozat nem talált egyértelmű, minden esetre kiterjedő bizonyítékot a védelmi jog sérelmére, ugyanakkor visszatérő kockázati pontokat azonosított (bizalmas védő-terhelt kommunikáció technikai és intézményi feltételei, őrzés közelsége, eszközvédelem). Az interjúk és tereptapasztalatok szerint a védők a bizalmasság biztosítására rendszeresen kiegészítő megoldásokat alkalmaznak (előtti/utáni személyes konzultáció, elkülönített helyiségben közös jelenlét), ami épp a rendszeres hiányok pótlását célozza. A rendszer garanciáinak megerősítése (ellenőrzés nélküli tanácskozás, rögzítésbiztonság, illetéktelen jelenlét kizárása) szükséges a védelmi jog teljes körű érvényesítéséhez.

Indokolás: A Be. és végrehajtási szabályok előírják a védő-terhelt zárt kommunikációját, ugyanakkor a gyakorlatban hallótávolság, felügyelet és eszközbiztonság kérdései

rendre felmerülnek; a gyermekbarát/különleges bánásmód logikájából is az következik, hogy a valódi garanciák materiális biztosítékokhoz kötöttek, nem csak normatívák.

Hipotézis c: A telekommunikáció adminisztratív többletfeladatokkal jár, és nem a várt mértékben tehermentesíti a nyomozókat; ez érdemben rontja a módszer népszerűségét.

A kérdőíves mintában az adminisztratív bonyolultság és a szervezési terhek a legfőbb visszatartó okok között szerepelnek. A Conforg/VIKI-foglalás, egyeztetés (bv., más végpont), rögzítés, szerverre történő áttöltés és a médiatári elhelyezés többszereplős, többlépcsős folyamattá teszi a táveljárást, amely sok esetben meghaladja a személyes meghallgatás szervezési költségét. A hibajegyek számának növekedése (2023: 16; 2024: 48) és a helyben el nem hárítható technikai zavarok (kérdőív szerint 39% tapasztalt hibát; csak 22,4% volt helyben elhárítható) tovább növelik a tranzakciós költségeket. A technikai kockázatok közvetlenül befolyásolják az eljárási időszerűséget és a bizonyítás folyamatosságát, ezért a végrehajtók racionálisan preferálják az alacsonyabb kockázatú személyes formákat. A gyakorlati képzés és támogatás hiánya önálló akadály; a bevezetés nem párosult készség szintű oktatással, így a rendszer idegen maradt a széles állomány számára. A megkérdezettek szerint a „jelenléti íves” formális oktatás nem volt elég a típushibák kiküszöbölésére; a módszer elfogadottságát és a hibaarányt célzott, gyakorlatorientált tréningek csökkentenék.

Hipotézis d: Széles körű elterjedést a Covid-időszak kényszere idézte elő; a veszélyhelyzet elmúltával az alkalmazási számok nem az elvárt mértékben nőttek.

A pandémia katalizátorhatása egyértelmű: 2019-hez képest 2020-ban több mint 2,5-szeres növekedés (1783 → 5037), majd évről évre emelkedés. Az azonnali kontaktus-csökkentési kényszer strukturális áttérést váltott ki, amely a táveljárást a rendőrségi gyakorlat részévé tette, különösen fogvatartottaknál és sokszereplős ügyekben. A posztpandémiás pálya nem lineáris: 2023-ban mérsékelt, 2024-ben viszont kimagasló ugrás (2023: 11 713; 2024. október 31-ig: 23 591), ami a kezdeti megtorpanás után erős utónövekedést jelez. A hipotézis azon eleme, miszerint a járvány megszűnése után nem nő az alkalmazás a várt mértékben, időben differenciálendő: a közvetlenül rákövetkező időszakban a növekedés visszafogott volt, azonban 2024-ben rendszerszintű felpörgés következett be. Egyszerűsített telekommunikáció 2020–2024 között 14 605 esetben történt, ami külön mutatja a hibrid és távolrészvételi formák beágyazódását. A hibrid megoldások szélesítik a hozzáférést és csökkentik a logisztikai terhet, noha a krimináltaktikai és védelmi garanciák érvényesítéséhez célzott protokollokra van szükség.

A telekommunikációs eszközök optimális szerepe a személyes eljárások kiegészítése és tehermentesítése, nem pedig azok teljes kiváltása; a határfok és a joggaranciák erősítése célzott képzéssel, technikai-biztonsági garanciákkal és világos esetrendszerű protokollokkal érhető el.

Eredmények

- A távjelenlét bizonyíthatóan gyorsít és olcsósít, különösen fogvatartottaknál, távol tartózkodóknál és többszörösen érintett hivatásos szereplőknél, miközben összetett krimináltaktikai helyzetekben a nonverbális jelek kiesése miatt minőségi kockázatot hordoz.

- A rendőrségi használat a pandémia hatására mennyiségileg beágyazódott (2019: 1783 → 2024. október 31.: 23 591), ami tartós kapacitásváltást jelez, ám nem orvosolja automatikusan a taktikai és adatvédelmi-eljárási minőségi rést.
- A krimináltaktikai érvényesülés korlátos: a kitöltők 79%-a szerint hosszú távon nem alkalmazhatók ugyanúgy a taktikai elvek (első kihallgatás, szembesítés, felismerés), ezért ezekben a mozzanatokban a személyes jelenlét marad preferált.
- A védelem gyakorlása formálisan biztosított (külön, ellenőrzés nélküli hangkapcsolat), de a védő-terhelt bizalmas kommunikáció tényleges minősége helyszín- és intézményfüggő, így a gyakorlat vegyes (táv + személyes) megoldásokat alkalmaz.
- A gyermekbarát/különleges bánásmód szempontjából a távjelenlét kifejezett előny: torzítás, látótér-korlátozás és kizárólag az eljáró hatósági személy láthatósága csökkenti a pszichés terhet, különösen szexuális bűncselekmények sértettjeinél; ugyanakkor a terhelti tisztességes eljárási garanciákat ezzel párhuzamosan ténylegesen érvényesíteni kell.
- A különös intézkedések (például 14/18 év alattiaknál felvétel, alkalmas helyiség, szembesítés korlátozása, nemi azonosság) normatív kerete adott, de alkalmazásuk a gyakorlatban heterogén és döntően diszkrecionális, ami alááshatja a védő/kíméleti célok következetes érvényesülését.
- Megbízhatóság és üzemeltetés: 39% technikai hibát jelzett, amelyeknek 22,4%-a volt helyben elhárítható; 2023–2024-ben 64 hibajegy keletkezett, ami a médiakezelési-jegyzőkönyvezési láncsal együtt óvatosságra inti a felhasználókat.
- Fő szűk keresztmetszetek: gyakorlati oktatás hiánya, szervezési-adminisztratív többlet, valamint a nonverbális jelzések kieséséből fakadó taktikai veszteség; ezek együttesen csökkentik az elfogadottságot és a minőséget.
- Erős alkalmazási szegmensek: egyszerű ügyek, folytatólagos pontosítások, távoli/külföldi érintettek, valamint bv. végpontok, ahol a szállítás elhagyása jelentős nettó hozamot ad.
- Optimális minta: hibrid kivitelezés, azaz a logisztikailag indokolt szakaszok digitalizálása mellett a krimináltaktikailag kritikus mozzanatoknál megőrzött személyes jelenlét, különös tekintettel a gyermekbarát/különleges bánásmód kógens előírásaira.

Javaslatok és a kutatás limitációja

- Kötelező, gyakorlatorientált képzési program bevezetése (szimulációk, esetalapú krimináltaktikai modulok, technikai hibaelhárítás), a végpont-üzemeltetés és iratbemutató gyakorlati fogásaival, egységes oktatási ív helyett kompetencia-alapú minősítéssel.
- Szervezési standardok egységesítése: időpontfoglalási *workflow*-k, felelősmátrix (előadó – rendszergazda – BV – külső végpont) és checklistek a személyazonosítás, helyiség-ellenőrzés, jogosultságkezelés és médiaszinkronizáció lépéseire.
- Technikai garanciák erősítése: redundáns rögzítés és azonnali integritás-ellenőrzés, stabil hálózati sávszélesség és prioritáskezelés, valamint hibabejelentési

- (*escalation*) protokoll SLA-val, külön kitérve a csomagvesztés és részleges felvételszakadás kezelésére.
- Védő-terhelt bizalmas tanácskozás protokollja: dedikált, akusztikailag szeparált sáv, megfigyelést kizáró jelzésekkel, eszköz- és naplózási garanciákkal; helyszíni jelenlét esetén vizuális kontroll mellett hallótávolságon kívüli konzultáció normatív rögzítése.
 - A különleges bánásmód (Be. XIV. fejezet) eljárási eszközeinek telekommunikációs implementációja: kiskorú és sérülékeny szereplőknél audiovizuális rögzítés és távmeghallgatás preferálása, azonos nemű jelenlét és ismétlésmentes kihallgatás automatikus érvényesítése.
 - Esetkategória-alapú mérlegelési segédlet: személyes jelenlétet igénylő cselekmények (például szembesítés, felismerésre bemutatás, első terhelti/tanúkihallgatás komplex ügyben) prioritási listája, a távmegoldások célracionális fenntartása mellett.
 - Iratbemutatás és szemléltetés digitalizálása: dokumentumkamera és képernyőmegosztás standard, hiteles megtekintési naplóval és visszacsatolt érté nyilatkozattal a jegyzőkönyvbe, a visszamutatás kettős verifikációjával.
 - Minőségbiztosítás és monitoring: hibajegyek tartalomelemzése, trendriportok, célzott fejlesztési ciklusok, valamint visszamérések (felvételihiány, jegyzőkönyvi típushibák, határidők, jogorvoslati kockázatok) szervezeti *dashboardon*.

A kutatás limitációja, hogy az empirikus minta döntően rendészeti fókuszú (BRFK és rendőrségi bünygyi állomány), így a bírói és ügyészi alkalmazási gyakorlat, valamint a védői tapasztalatok csak közvetve, szakirodalmi és interjúrészteken keresztül épültek be. Az ORFK adatai 2024. október 31-ig állnak rendelkezésre, az esetszámok részletes cselekménytípus szerinti bontása hiányzik, a hibajegyek pedig 2023 júniusa óta kerülnek strukturáltan nyilvántartásba, ami korlátozza a mélyebb oksági elemzéseket. A különleges bánásmód normatív aspektusainak értékelése során a telekommunikációs implementáció több ponton diszkrecionális marad, ami jogalkalmazói varianciát okozhat, és kiegészítő szabályozási-módszertani lépéseket igényel.

Felhasznált irodalom

- BOGOTYÁN Róbert (2018): Telekommunikációs eszközök alkalmazása a büntetés-végrehajtásban, az igazságszolgáltatás és a jogérvényesítés hatékonyságának növelése céljából. *Börtönügyi Szemle*, 37(4), 15–25. Online: https://www.epa.hu/02700/02705/00116/pdf/EPA02705_bortonugyi_szemle_2018_4_015-025.pdf
- BÖCZNÉ NEPARÁCZKI Anna (2023): A digitális eszközök szélesebb körű büntetőeljárás alkalmazását lehetővé tevő járványügyi szabályok magyarországi gyakorlata. *Kriminológiai Tanulmányok*, 60, 103–120. Online: <https://doi.org/10.58655/KT.60.2023-6>
- GERENCSÉR B. Szilvia (2023): Távmeghallgatás és online tolmácsolás a büntetőeljárásban. *Iustum Aequum Salutare*, 19(4), 251–265. Online: https://publikacio.ppke.hu/id/eprint/2829/1/IAS_2023-04_18_Gerencser.pdf
- HERKE Csongor (2022): *Büntető eljárásjog*. Budapest: Ludovika.

- HORVÁTH Orsolya (2025): A 3D rekonstrukció kriminalisztikai jelentősége a helyszíni szemléltől a tárgyalóteremig. *Forenzikus Füzetek*, 4, 139–146. Online: https://nszkk.gov.hu/content/forenzikus_fuzetek/f2025_4_full_final.pdf
- IBOLYA Tibor (2008): *Kihallgatási taktika a nyomozásban*. Online: <http://users.atw.hu/ibolyatibor/Sajat/3.pdf>
- JUHÁSZ Gabriella (2022): A világ első telefonbeszélgetése. *National Geographic*, 2022. március 10. Online: <https://ng.24.hu/kultura/2022/03/10/a-vilag-első-telefonbeszelgetese/>
- JUHÁSZ Zsuzsanna (2019): Videokommunikáció alkalmazása a börtönügyben. *Miskolci Jogi Szemle*, 2(Különszám), 428–437. Online: <https://szakikadatbazis.hu/doc/6708443>
- KÁDÁR András et al. (2024): *A digitalizáció hatása a védelemhez való jogra (DigiRights – Magyar ország-jelentés)*. Magyar Helsinki Bizottság. Online: https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2024/11/MHB-DigiRights-magyar-oroszajelentes_FIN_240701.pdf
- KERTÉSZ Imre (1965): *A kihallgatási taktika lélektani alapjai*. Budapest: Közgazdasági és Jogi.
- KRÁMER Lili – LUKOVICS Adél (2021): *Képernyőn az igazság – Elektronikus kapcsolattartás a büntető igazságszolgáltatásban*. Magyar Helsinki Bizottság. Online: https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2020/11/HHC_remote_justice_HUN_211130.pdf
- KRÁMER Lili – LUKOVICS Adél (2025): *A digitalizáció hatása a védelemhez való jogra Magyarországon*. Online: https://helsinki.hu/wp-content/uploads/2024/11/HHC_policy_brief_draft_FIN_241112.pdf
- NAGY András (2019): A telekommunikációs eszközök használata különös tekintettel a büntetés-végrehajtásra. *Közjogi Döntések*, 10, 1350–1354. Online: <https://szakikadatbazis.hu/doc/9368258>
- NYITRAI Endre (2025a): Artificial Intelligence in Criminalistics: New Dimensions of AI Copywriting. *Belügyi Szemle*, 73(Különszám), 199–210. Online: <https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2025.v73.i1SLpp199-210>
- NYITRAI Endre (2025b): Mesterséges intelligencia a kriminalisztikában: az AI Copywriting új dimenziói. *Belügyi Szemle*, 73(Különszám), 127–138. Online: <https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2025.v73.i1SLpp127-138>
- PAPP-NAGY Zsolt (2021): Tanúvédelem aktívan és passzívan – Amit az intézményről tudni érdemes! *Jogi Fórum*, 2021. szeptember 10. Online: <https://www.jogiforum.hu/cikk/2021/09/10/tanuvedelem-aktivan-es-passzivan-amit-az-intezmenyrol-tudni-erdemes>
- PARADISI, Paolo – RAGLIANTI, Marina – SEBASTIANI, Laura (2021): Online Communication and Body Language. *Frontiers in Behavioral Neuroscience*, 15, 709365. Online: <https://doi.org/10.3389/fnbeh.2021.709365>
- PECSENYE Máté (2021): Hatékonyság és egyéniesítés a büntetőeljárásban. *Magyar Jogtudományi Szemle*, 1(1), 76–93. Online: <https://doi.org/10.32980/MJSz.2021.1.942>
- PETŐ Linda – CZÉKMANN Zsolt (2022): A távmeghallgatásos eljárások tapasztalatai a büntetőeljárásban, különös tekintettel a COVID-19 járványra. *Infokommunikáció és Jog*, 79(2), 21–25. Online: <https://szakikadatbazis.hu/doc/7947410>
- RÓTH Erika (2020a): A telekommunikációs eszköz használatának gyakorlati kérdései a büntetőeljárásban. *Miskolci Jogi Szemle*, 15(1. különszám), 253–261. Online: https://www.mjsz.uni-miskolc.hu/files/10834/32_rotherika_tordelt.pdf
- RÓTH Erika (2020b): A digitalizáció hatása a büntetőeljárásra. *Miskolci Jogi Szemle*, 15(3. különszám), 165–173. Online: https://www.mjsz.uni-miskolc.hu/files/13834/19_rotherika_tordelt.pdf
- TÓTH Marcell Máté (2024): A digitalizáció egyes kihívásai a büntetőeljárásban. *Belügyi Szemle*, 72(2), 185–210. Online: <https://doi.org/10.38146/BSZ.2024.2.1>

Vass Zoltán (2002): Pszichológiai tanácsadás az interneten. *Lélekben Otthon*, 2002. december 18.
Online: <https://lelekbenotthon.hu/2002/12/dr-vass-zoltan-pszichologiai-tanacsadas-az-interneten/>

Felhasznált jogforrások

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról
2002. évi I. törvény a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról
2017. évi LXXVIII törvény az ügyvédi tevékenységről
2017. évi XC. törvény az új büntetőeljárásról
2021. évi CXXXIV. törvény az egyes büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról
2023. évi XCVII. törvény a büntetőjogi tárgyú és ehhez kapcsolódóan egyéb törvények módosításáról
12/2018. (VI. 12.) IM rendelet az egyes büntetőeljárás cselekményekre és a büntetőeljárásban részt vevő személyekre vonatkozó szabályokról
Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) ORFK Bűnügyi Főigazgatóság Bűnügyi Főosztálya 2023. október 25. napján kiadott módszertani útmutatója
ORFK (2019): *Módszertani útmutató az egyes eljárási cselekményeknek a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény XX. fejezetében meghatározott telekommunikációs eszköz útján történő végrehajtásához*. Ikt. sz.: 29000/9571/2019. ált. Budapest, 2019. április
ORFK (2024): *Módszertani útmutató az egyes eljárási cselekményeknek a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény XX. fejezetben meghatározott telekommunikációs eszköz útján történő végrehajtásához*. Ikt. sz.: 29000/18291/2024. ált., Budapest, 2024. szeptember